

BERGEN
KOMMUNE

Nytt sportsgulv Bøneshallen

ANSKAFFELSE AV TOTALENTREPRENØR

1. Generelt om prosjektet	4
1.1 Kortfattet beskrivelse av prosjektet	4
1.2 Entrepriseplan	4
1.3 Byggherrens organisasjon	4
2. Ytelser	4
2.1 Beskrivelse av hva som skal leveres (sluttproduktet)	4
2.1.1 funksjonsbeskrivelse.....	4
2.2 Tegninger/skisser	4
2.3 Krav til prosess og organisering	5
2.3.1 Generelt	5
2.3.2 Totalentreprenørens byggeplassadministrasjon og fellesrigg	5
2.3.3 Plan- og bygningsloven	5
2.3.4 SHA-HMS	5
2.3.5 Energi og miljø - generelt.....	6
2.3.6 Rent bygg	6
2.3.7 Tørt bygg	6
2.3.8 Avfallshåndtering	7
2.3.9 FDV-dokumentasjon	7
2.3.10 Opplæring	7
2.3.11 ID-nummerering og fysisk merking.....	8
2.3.12 Rapportering	8
3. Almennelige bestemmelser	9
3.1 Generelle kontraktsbestemmelser.....	9
3.1.1 NS 8407:2011 med endringer	9
3.1.2 Varsler og krav (NS 8407 pkt 5)	9
3.1.3 Bruk av kontraktsmedhjelpere (NS 8407 pkt 10).....	9
3.1.4 Forhold på byggeplassen (NS 8407 pkt 18)	10
3.1.5 3.1.5 MANGEL VED KONTRAKTSGJENSTANDEN (NS 8407 PKT 42)	11
3.1.6 Tvister (NS 8407 pkt 50).....	11
3.2 Administrative bestemmelser	11
3.2.1 Fakturering.....	11

Vedleggsnr	Dokumentnavn
1	Utkast avtale NS 8407
2	Svardokument
3	Referanseskjema
4	Utvidet skatteattest - Fullmaktsskjema
Bilag 1	Anbudsbeskrivelse nytt sportsgulv Bøneshallen
Bilag 1.1	Tilstandsvurdering Bøneshallen
Bilag 2	SHA-plan Bøneshallen
Bilag 2.1	Kontaktliste utførende firma
Bilag 2.2	Oversiktsliste
Bilag 2.3	Melding om underentreprenører

1. Generelt om prosjektet

1.1 Kortfattet beskrivelse av prosjektet

På bakgrunn i skader og slitasje på eksisterende gulv har Bergen kommune besluttet å skifte ut gulvet i idrettshallen.

Eksisterende punktelastiske gulv i idrettshallen som ligger på betonggulv blir liggende og et nytt kombielastisk sportsgulv legges oppå eksisterende gulv.

1.2 Entreprisepan

Prosjektet gjennomføres i en totalentreprise.

Totalentreprenøren (TE) skal holde alle riggytelser for prosjektet.

Følgende entrepriser er planlagt:

- Legge nytt sportsgulv i Bøneshallen.

1.3 Byggherrens organisasjon

Byggherre:	Bergen kommune, Etat for bygg og eiendom Tom Birkeland Kaigaten 4 5020 Bergen Telefon sentralbord: 55 56 56 50 E-post: postmottak.ebe@bergen.kommune.no Mobil:
------------	--

2. Ytelser

2.1 Beskrivelse av hva som skal leveres (sluttproduktet)

Det skal legges nytt kombielastisk sportsgulv oppå eksisterende sportsgulv i Bøneshallen. Se vedlagte anskaffelsesdokumenter for nærmere beskrivelse av oppdraget.

2.1.1 FUNKSJONSBEKRIVELSE

Se eget dokument

2.2 Tegninger/skisser

Se egne dokumenter

2.3 Krav til prosess og organisering

2.3.1 GENERELT

2.3.1.1 Språk

Totalentreprenøren sine prosjekt- og anleggsledere skal beherske norsk språk både muntlig og skriftlig, og skal organisere kontraksarbeidet på en slik måte at det til enhver tid er norsktalende ansvarshavende tilstede på byggeplassen

2.3.1.2 Rigg og drift

Totalentreprenør holder rigg og drift, og skal inkludere dette i totalpris. Se kravspesifikasjon for nærmere informasjon.

2.3.2 TALENTREPRENØRENS BYGGEPLASSADMINISTRASJON OG FELLESRIGG

2.3.2.1 Byggeplassadministrasjon

Totalentreprenøren skal utføre følgende ytelser:

- a) Etablere en samlet fremdriftsplan for alle arbeider. Første versjon av fremdriftsplanen skal foreligge senest fire uker etter kontraktsinngåelse.
- b) Foreta kontroll med at fremdriftsplanene holdes
- c) Varsle byggherren uten ugrunnet opphold dersom forhold truer med å forsinke fremdriften på byggeplassen
- d) Angi antatt årsak til forsinkelsen og forventet virkning for fremdriften
- e) Hvis mulig, angi tiltak for å avhjelpe eller minske forsinkelsen

Utføres ikke disse forpliktelsene på forsvarlig måte, kan byggherren kreve erstatning for det tap han ellers ville ha unngått.

2.3.2.2 Fellesrigg

Totalentreprenøren skal sørge for og bekoste rigg- og driftsytelser for alle sine arbeider.

2.3.3 PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Entreprenøren skal være ansvarlig prosjekterende (PRO) og ansvarlig utførende (UTF), og innfri de krav som stilles i den forbindelse.

2.3.4 SHA-HMS

Totalentreprenøren skal utarbeide HMS-plan for sine egne arbeider i samsvar med byggherrens SHA- plan etter Byggherreforskriften.

Hovedbedrift etter arbeidsmiljølovens § 2-2 er: Totalentreprenøren

SHA-koordinator for gjennomføringsfasen er: Byggherreombud

HMS- plan, riggplan og beredskapsplan for HMS skal leveres innen **6 uker** etter at avtalen er undertegnet av begge parter.

2.3.5 ENERGI OG MILJØ - GENERELT

2.3.5.1 Møter/kontroller

Utgår

2.3.5.2 Dokumentasjon

Totalentreprenør skal innhente, og på forespørsel kunne fremlegge, miljødokumentasjon /miljødeklarasjoner for alle byggematerialer som er valgt.

Totalentreprenøren skal etablere tilfredsstillende systemer for vurdering av farlige kjemikalier med sikte på substitusjon (utskiftning). Substitusjonsplikten innebærer at alle som bruker eller planlegger å bruke produkter med stoffer som kan være en risiko for helse og miljø, har plikt til å vurdere om det er mulig å bruke mindre farlige alternativer, jf produktkontroll-lovens § 3a. Veiledning for gjennomføring finnes i følgende hefte "Vurdering av helse- og miljøfarlige stoffer på byggeplasser" og/eller www.byggemiljo.no.

2.3.5.3 Organisering

Totalentreprenøren skal organisere sine arbeidere slik at risiko for miljøulykker (for eksempel utslipp til vann, jord eller luft) reduseres. Drivstofftanker og påfyllingssteder skal sikres mot utslipp til grunnen ved at de plasseres på fast dekke. Absorpsjonsmaterialer skal være tilgjengelig på påfyllingssteder.

2.3.5.4 Beredskap

Uhell med spill av olje eller kjemikalier og andre hendelser som kan skade miljøet, skal registreres og rapporteres.

Totalentreprenøren skal utarbeide beredskapsplan for ytre miljø og oppbevare denne på fast plass på riggområdet.

Totalentreprenøren skal orientere alle egne arbeidstakere og underentreprenører om planens plassering og innhold.

2.3.6 RENT BYGG

Totalentreprenøren skal utføre arbeidet etter prinsipper og anvisninger i Rent Tørt Bygg - Forebyggende helsevern i bygninger, jf. siste gjeldende utgave.

Totalentreprenøren skal sørge for nødvendige riggytelser for å ivareta kravene til rent bygg..

2.3.7 TØRT BYGG

Totalentreprenøren skal utføre arbeide etter prinsipper og anvisninger i Rent Tørt Bygg - Forebyggende helsevern i bygninger, jf. siste gjeldende utgave.

Totalentreprenøren skal etablere rutiner for fuktmåling før konstruksjoner lukkes.

Det skal legges vekt på å unngå skadelig byggfukt. Spesielt gjelder dette uttørking av trematerialer og betong. Fukttinnholdet i slike konstruksjoner skal måles før belegget monteres eller konstruksjoner lukkes. Fukttinnholdet skal være i samsvar med anbefalinger i NBI-blad 474.533 Uttørking og kontrollmåling av byggfukt.

Organiske materialer skal ikke utsettes for fukt. Materialer som har vært utsatt for fuktighet skal kasseres og tillates ikke brukt i bygningen. Dette gjelder selv om materialene er tørket ut etter fuktpåkjenningen.

2.3.8 AVFALLSHÅNDTERING

Avfallet skal sorteres på byggeplass (kildesortering) i samsvar med kravene i TEK10. Mulighet for materialretur til leverandør skal benyttes for å redusere total avfallsmengde.

I forbindelse med behandling av rivetillatelse og byggesaksbehandling stiller Bergen kommune krav om avfallsplaner i henhold til TEK10, kap.9 ytre miljø.

2.3.9 FDV-DOKUMENTASJON

All FDV-dokumentasjon skal leveres på norsk. All dokumentasjon skal leveres elektronisk i søkbart html eller pdf format tilrettelagt slik at sider kan slettes og legges til av autorisert person hos byggherren. Strukturen i det digitale formatet må følge en logisk og tabellarisk oppbygging. All dokumentasjon skal i tillegg leveres i 2 eksemplarer (i papirformat) og forøvrig følge samme inndeling og krav som i NS3456. Papirdokumentasjonen skal leveres i 4- hulls ringpermer med stiv rygg og plastomslag på forside og rygg for ilegging av nødvendig overordnet informasjon. (Bygg-/ prosjektnavn, entreprisebetegnelse, fagområde iht bygningsdeltabell og årstall).

Totalentreprenør skal:

- Utarbeide fremdriftsplan for alle leveranser av FDV-dokumentasjon
- Oppnevne ansvarlig kontaktperson for FDV-dokumentasjon
- FDV-dokumentasjon og tegninger skal utarbeides «som bygget».

Utkast til FDV-dokumentasjon skal være levert Byggherren til godkjenning **6 uker**, før frist for overtakelse.

FDV-dokumentasjonen skal gjennomgås/benyttas i opplæring av driftspersonalet/bruker.

Feil og mangler i dokumentasjonen skal rettes opp fortløpende i prøvedriftsperioden (eller i reklamasjonsperioden hvis det ikke er avtalt prøvedriftsperiode).

2.3.10 OPPLÆRING

Totalentreprenøren skal utarbeide opplæringsplan og gjennomføre opplæring av driftspersonell og brukere

Totalentreprenøren skal gi brukere forsvarlig instruks og opplæring i drift og vedlikehold av tekniske anlegg/ installasjoner, bygningsdeler og utendørsanlegg. Opplæring skal skje i henhold til nærmere fastlagte opplæringsplan som skal godkjennes av byggherren.

Opplæringen skal også omfatte bruk av FDV-dokumentasjon (herunder instruks, bruk av internkontroll for el-anlegg, tegninger, osv).

Brukerne skal ha tilsvarende opplæring for anlegg som er brukerstyr. I tillegg kreves opplæring i betjening av for eksempel laboratorieskap og lignende.

Dersom det er avtalt prøvedrift skal ovennevnte opplæring foretas både forut for oppstart, og i løpet av prøvedriftsperioden. Dersom det ikke er avtalt prøvedrift skal ovennevnte opplæring foretas før overtakelse.

2.3.11 ID-NUMMERERING OG FYSISK MERKING

Utgår

2.3.12 RAPPORTERING

Utgår

3. Alminnelige bestemmelser

3.1 Generelle kontraktsbestemmelser

3.1.1 NS 8407:2011 MED ENDRINGER

NS 8407:2011 med de endringer som er beskrevet i nedenstående punkter, gjelder som generelle kontraktsbestemmelser i Bergen kommunes entreprisekontrakter.

3.1.2 VARSLER OG KRAV (NS 8407 PKT 5)

Første ledd, andre punktum og andre ledd utgår og erstattes med følgende:

«Varsler og krav gitt ved elektronisk kommunikasjon regnes som skriftlig når det oversendes signert endringsanmodning/varsel om endring (EA/VOE) som scannet vedlegg til e-post.»

3.1.3 BRUK AV KONTRAKTSMEDHJELPERE (NS 8407 PKT 10)

Følgende tilføyes som nytt pkt 10.4 «Begrensning i bruk av underleverandører»:

«Totalentreprenøren kan ikke, uten byggherrens skriftlige samtykke, ha mer enn to ledd underentreprenører i kjede under seg. Også selskap som kun leverer bemanning er å anse som underentreprenør etter denne bestemmelsen.»

Følgende tilføyes som nytt pkt 10.5 «Antikontraktør-klausul»:

«Arbeidet skal utføres av totalentreprenøren og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt av underentreprenøren og deres ansatte, eller ved bruk av lovlig innleid arbeidskraft. Byggherren kan bestemme at avtale om underentreprise med enkeltpersonforetak eller anvendelse av innleid arbeidskraft skal godkjennes skriftlig av byggherren. Byggherrens godkjennelse endrer ikke totalentreprenørens forpliktelser overfor byggherren.»

«Byggherren kan kreve dagmulkt dersom totalentreprenøren selv eller noen av hans underentreprenører anvender ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke er blitt rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten skal utgjøre en promille av kontraktsummen.»

Følgende tilføyes som nytt pkt 10.6 «Bruk av utenlandsk arbeidskraft»:

«Byggherren skal i henhold til ligningsloven gi opplysninger til sentralskattekontoret for utenlandssaker (Sentralskattekontoret) om visse oppdragstakere og ansatte. Plikten til å gi opplysninger omfatter også oppdrag nedover i kontraktkjeden.»

«Totalentreprenøren skal på vegne av byggherren gi de nødvendige opplysninger til Sentralskattekontoret for egne arbeider, herunder for underentrepriser og andre oppdrag nedover i kontraktkjeden, i henhold til ligningslovens regler.»

«Dersom opplysningsplikten ikke oppfylles vil byggherren rammes av sanksjoner, herunder kan Sentralskattekontoret ilegge gebyr og dagmulkt, samt pålegge ansvar for ikke betalt skatt. Dersom slike sanksjoner iverksettes ovenfor byggherren, og dette

skyldes at totalentreprenøren ikke har oppfylt sine plikter, skal entreprenøren erstatte byggherrens tap.»

«Totalentreprenøren skal i sluttoppgjøret skriftlig bekrefte at nødvendig varsling til myndighetene er utført. Sluttoppgjør vil ikke bli foretatt før slik bekreftelse foreligger».

3.1.4 FORHOLD PÅ BYGGEPLASSEN (NS 8407 PKT 18)

Følgende tilføyes som nytt pkt 18.9 «Hensyn til naboer»:

«Det er av stor betydning at entreprenørenes virksomhet ikke er til sjenanse for naboene. I den sammenheng er støy og støvplagen viktig.»

«Sprengningsarbeider og andre arbeider som gir impulsiv støy skal bare foregå mellom 07.00 – 17.00, og annen støyende virksomhet skal foregå mellom kl. 07.00 og kl. 19.00.»

Følgende tilføyes som nytt pkt 18.11 «Utvidet skatteattest»

Pkt 18.11.1 Byggherrens rett til å innhente opplysninger

Byggherren skal ha fullmakt fra totalentreprenøren og underentreprenører til et ubegrenset antall ganger å innhente opplysninger om de forhold som er angitt i fullmakt til innhenting av opplysninger om skatte- og avgiftsforhold m.m., som er vedlagt denne kontrakt.

De rettigheter og plikter som fremgår av fullmakten skal gjelde fra signering av fullmakt og frem til seks måneder etter at kontrakten er avsluttet.

Pkt 18.11.2 Brudd på skatte- og avgiftslovgivningen

«Totalentreprenøren, eventuelle underentreprenører og selskaper som totalentreprenøren har støttet seg på for å bli kvalifisert, skal til enhver tid oppfylle sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Byggherren kan til enhver tid foreta kontroll av at totalentreprenøren, eventuelle underentreprenører og andre selskaper som totalentreprenøren har støttet seg på for å bli kvalifisert, oppfyller sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter.

Dersom totalentreprenøren *i ikke uvesentlig grad* misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan byggherren, etter at totalentreprenøren er gitt en frist til å rette forholdet, heve kontrakten dersom retting ikke har blitt gjort innen fristen.

Dersom totalentreprenøren *vesentlig* misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter kan byggherren heve kontrakten uten at totalentreprenøren er gitt en frist til å rette.

Retten til å heve gjelder ikke dersom kravet formelt er bestridt overfor kompetent myndighet og totalentreprenøren overfor byggherren kan sannsynliggjøre at kravet ikke er berettiget.

Bestemmelsene over om totalentreprenøren mislighold gjelder også for underentreprenører som totalentreprenøren har støttet seg på for å bli kvalifisert og for andre selskaper som totalentreprenøren har støttet seg på for å bli kvalifisert.

Dersom totalentreprenørens øvrige underentreprenører *i ikke uvesentlig grad* misligholder sine forpliktelser til å betale skatter og/eller avgifter, kan byggherren gi underentreprenøren en frist til å rette forholdet. Er forholdet ikke rettet innen fristen, kan byggherren kreve at totalentreprenøren snarest mulig skifter ut sin underentreprenør, uten kostnad for byggherren.

Retten til å kreve utskifting gjelder ikke dersom kravet er formelt bestridt overfor kompetent myndighet, og totalentreprenøren sannsynliggjør overfor byggherren at kravet mot underentreprenøren ikke er berettiget.

Dersom totalentreprenøren ikke skifter ut underentreprenør som byggherren har krevd utskiftet, kan byggherren heve avtalen.»

3.1.5 3.1.5 MANGEL VED KONTRAKTSGJENSTANDEN (NS 8407 PKT 42)

Pkt 42.3.2 Kostnadene ved utbedringen

Følgende tilføyes som nytt 2. punktum i 2. ledd:

«Totalentreprenøren må i slike tilfeller dekke byggherrens egenandel (inntil 5,0 mill).»

Pkt 42.3.3 Gjennomføringen av utbedringen

Følgende tilføyes som nytt siste ledd:

«Utbedring av mangler skal utføres etter avtale med og i full forståelse med bruker/leietaker. Dersom hensynet til bruker/leietaker gjør det nødvendig, skal utbedringen gjøres utenfor ordinær arbeidstid. Totalentreprenøren skal selv besørge og bekoste eventuelt nødvendig vakthold.»

3.1.6 TVISTER (NS 8407 PKT 50)

Pkt 50.4 Tvisteløsning

Punktet utgår og erstattes av følgende bestemmelse:

«Enhver tvist mellom partene om kontraktsforholdet avgjøres ved voldgift.»

3.2 Administrative bestemmelser

3.2.1 FAKTURERING

Entreprenør skal levere elektronisk faktura til Bergen kommune på Elektronisk handelsformat(EHF), fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Nærmere beskrivelse av formatet finnes her: <http://anskaffelser.no/e-handel/faktura>.

For å kunne levere EHF-faktur til Bergen kommune, må entreprenøren inngå avtale med et Aksesspunkt. Nærmere beskrivelse av hvordan komme i gang finnes her:

<http://anskaffelser.no/e-handel/faktura/slik-kommer-du-i-gang>